

FremSAT den {FREMSAT} af transport- og energiministeren (Flemming Hansen)

Forslag

til

Lov om et Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP)

Formål

§ 1. Lovens formål er at understøtte de energipolitiske målsætninger om forsyningssikkerhed, hensyn til det globale klima og et renere miljø samt omkostningseffektivitet og samtidig fremme udnyttelse og udvikling af erhvervspotentialer på området til gavn for vækst og beskæftigelse.

Stk. 2. Til realisering af dette formål oprettes et Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP), der skal være omdrejningspunkt for udvikling, demonstration og markedsintroduktion af ny energiteknologi.

Stk. 3. EUDP udmøntes gennem

- 1) tilskud til fortrinsvis udvikling og demonstration,
- 2) aktiv fremme af offentligt-privat samarbejde og udvikling af strategier og
- 3) styrkelse af samspillet med internationale aktiviteter og programmer inden for energiteknologi.

Bestyrelse og sekretariat

§ 2. EUDP ledes af en bestyrelse bestående af 1 formand og 6 medlemmer, der udpeges i deres personlige egenskab af transport- og energiministeren.

Stk. 2. Formanden skal have en erhvervsmæssig baggrund. Bestyrelsen skal samlet kunne vurdere nye teknologiers og systemers effekt i form af bidrag til opfyldelsen af lovens formål, og kunne varetage sine opgaver med at prioritere og udmønte tilskud, fremme offentligt-privat samarbejde og forholde sig til internationale forhold, jf. §§ 6-8.

Stk. 3. 1 medlem af bestyrelsen udpeges efter indstilling fra miljøministeren. 1 medlem udpeges efter indstilling fra ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

Stk. 4. Bestyrelsen udpeges for en periode af 4 år. Genudpegning kan ske én gang. Hvis formanden eller et medlem afgår før periodens udløb, kan afløseren udpeges for mindre end 4 år.

Stk. 5. Transport- og energiministeren kan træffe bestemmelse om honorar til formanden og bestyrelsesmedlemmerne.

§ 3. Bestyrelsen træffer beslutning om alle forhold inden for rammerne af EUDP, herunder om prioritering og udmøntning af tilskudsmidler.

§ 4. Transport- og energiministeren stiller sekretariatsbistand til rådighed for bestyrelsen og bestyrelsesformanden. Transport- og energiministeren ansætter lederen af sekretariatet efter indstilling fra bestyrelsesformanden.

Stk. 2. Bestyrelsen kan bemyndige formanden eller sekretariatet til at varetage særlige opgaver eller træffe afgørelser på bestyrelsens vegne i nærmere bestemt omfang.

§ 5. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden, som godkendes af transport- og energiministeren. Forretningsordenen offentliggøres i Lovtidende.

Stk. 2. Bestyrelsen afgiver årligt en beretning til transport- og energiministeren om sin virksomhed.

Stk. 3. Bestyrelsen offentliggør kriterier for prioritering, strategier og indsatsområder, som indgår i vurderingen af, hvilke projekter der skal gives tilskud til, jf. § 6.

Opgaver

§ 6. Bestyrelsen kan give tilskud efter ansøgning til udviklings- og demonstrationsprojekter og forskningsprojekter, der understøtter forberedelsen af udvikling og demonstration. Tilskud kan gives til projekter, der tilgodeser hensynet til teknologiudvikling i Danmark og gennemføres af offentlige eller private erhvervsvirksomheder eller videninstitutioner med hjemsted i Danmark.

Stk. 2. Tilskud gives fortrinsvis til længerevarende projekter eller projektførelser, udført i et samarbejde mellem flere virksomheder eller i samarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner.

Stk. 3. Ved vurderingen af, om der skal gives tilskud tages udgangspunkt i generelle prioriteringskriterier, hvori der ud over lovens formål lægges vægt på projektforslagets faglige kvalitet og på ledelsesmæssige og organisatoriske forhold.

Stk. 4. Ved vurdering af ansøgninger lægges endvidere vægt på identificerede indsatsområder og strategier, der udvikles inden for rammerne af det offentligt-private samarbejde, jf. § 7.

§ 7. EUDP skal fremme offentligt-privat samarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner samt investorer og myndigheder, med henblik på at analysere behov og identificere konkrete indsatsområder bl.a. som basis for projektansøgninger, jf. § 6, og etablering af projektkonsortier.

Stk. 2. EUDP skal inden for rammerne af det offentligt-private samarbejde bidrage til udarbejdelse af strategier for udvikling af effektive og miljøvenlige energiteknologier og -systemer, der omfatter hele udviklingskæden fra forskning til markedsintroduktion.

Stk. 3. Bestyrelsen kan give tilskud til udgifter til konkrete initiativer, der afholdes som led i udviklingen af offentligt-privat samarbejde.

§ 8. skal bidrage til et styrket samspil med internationale energiforskningsprogrammer og internationalt energiteknologisk samarbejde m.v., herunder i EU.

Stk. 2. Bestyrelsen kan betale kontingent til internationalt forskningssamarbejde og bidrag til internationale programmer for forskning, udvikling, demonstration og innovation.

Administrative bestemmelser

§ 9. Bestyrelsen kan efter denne lov give tilskud inden for de tilsagns- og udbetalingsrammer, der fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Udnyttes en tilsagns- og udbetalingsramme ikke fuldt ud i finansåret, kan det resterende rammebeløb overføres til senere finansår.

Stk. 3. Det er en betingelse for tilskud, at aktiviteten ikke er påbegyndt, før der er afgivet tilsagn om tilskud.

§ 10. Udmøntning af EUDP koordineres med andre ordninger, initiativer og myndigheder, der støtter eller fremmer forskning, udvikling, demonstration, innovation og erhvervsudvikling på energiområdet, eller energi- og miljøområdet kombineret.

Stk. 2. Bestyrelsen skal indhente forskningsfaglig rådgivning i det forskningsrådgivende system, jf. lov om forskningsrådgivning m.v.

§ 11. Bestyrelsen kan ikke gøre krav på immaterielle rettigheder, som kan opnås på grundlag af aktiviteter, hvortil der er givet tilskud.

§ 12. Transport- og energiministeren fastsætter regler for lovens gennemførelse og administration, herunder om

- 1) opnåelse af tilskud,
- 2) tilsyn, regnskaber og revision vedrørende aktiviteter, hvortil der gives tilskud,
- 3) offentliggørelse af resultaterne af de aktiviteter, hvortil der gives tilskud, samt
- 4) evaluering af programmet.

Stk. 2. Transport- og energiministeren kan fastsætte særlige regler for tilsagn om tilskud til aktiviteter, der kan få tilskud efter anden lovgivning, herunder at de ikke kan få tilskud i henhold til denne lov.

Stk. 3. Revision af de aktiviteter, som udføres i forbindelse med et projekt, hvortil der gives tilskud, skal udføres af en statsautoriseret eller registreret revisor, af Revisionsdirektoratet for Københavns Kommune, af Kommunernes Revisionsafdeling eller af andre kommunale revisionsorganer.

Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud

§ 13. Transport- og energiministeren kan fastsætte bestemmelser om, at tilsagn om tilskud i henhold til denne lov helt eller delvis bortfalder, eller at et udbetalt tilskud helt eller delvis skal tilbagebetales, hvis

- 1) tilsagnshaver har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning i forbindelse med afgørelsen om tilskud eller under projektførelsen,
- 2) vilkår for afgivne tilsagn eller udbetalte tilskud ikke opfyldes,
- 3) projektet ikke er afsluttet inden for den i tilsagnet fastsatte frist eller
- 4) projektet ikke gennemføres på forsvarlig vis.

Stk. 2. Transport- og energiministeren kan fastsætte bestemmelse om, at beslutninger om bortfald af tilsagn eller tilbagebetaling af tilskud i henhold til stk. 1 træffes af bestyrelsen.

Stk. 3. Hvis et udbetalt tilskud helt eller delvist skal tilbagebetales, opkræves det skyldige beløb til betaling senest 14 dage senere. Tilbagebetales det skyldige beløb ikke rettidigt, tillægges beløbet rente efter forfaldsdagen svarende til den rente, der er fastsat i rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For rykkerskrivelser efter første påkrav betales 100 kr.

Stk. 4. Transport- og energiministeren kan fastsætte bestemmelse om, at et udbetalt tilskud helt eller delvis skal tilbagebetales i tilfælde, hvor tilskudsmodtageren på baggrund af tilskuddet har opnået en kommerciel indtjening.

Stk. 5. Midler reserveret til tilsagn, som bortfalder, og tilbagebetalte tilskud overføres til udbetalingsrammen, jf. § 9.

Klage

§ 14. Bestyrelsens afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Klager over retlige spørgsmål i forbindelse med bestyrelsens afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven kan indbringes for Energiklagenævnet. Afgørelserne kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger.

Stk. 3. Klager efter stk. 2 skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Stk. 4. Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter loven eller regler, som udstedes i henhold til loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Stk. 5. Transport- og energiministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr ved indbringelse af en klage for Energiklagenævnet.

Stk. 6. Transport- og energiministeren kan fastsætte regler om Energiklagenævnets sammensætning ved behandling af klager efter stk. 2.

Stk. 7. Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven.

Straf

§ 15. Med bøde straffes den, der forsætligt

- 1) giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning i forbindelse med ansøgning om tilsagn eller om udbetaling af tilskud eller
- 2) anvender tilskud i strid med vilkår for tilskuddets anvendelse.

Stk. 2. I regler, som udstedes i henhold til loven, kan der fastsættes bødestraf for overtrædelse af reglerne eller vilkår fastsat i henhold til reglerne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttræden m.v.

§ 16. Transport- og energiministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Ministeren kan fastsætte, at dele af loven træder i kraft før andre dele af loven.

Stk. 2. Transport- og energiministeren kan ophæve lov nr. 1024 af 23. december 1998 om statstilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet.

§ 17. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

VK-regeringen fremlagde den 19. januar 2007 sin plan for en visionær dansk energipolitik med en vision, at Danmark på langt sigt helt skal frigøre sig fra fossile brændsler – kul, olie og gas. I stedet skal anvendes vedvarende energi.

Anvendelsen af fossile brændsler indebærer på længere sigt væsentlige problemer med faldende pålidelighed i energiforsyningen, da de store forekomster af olie og naturgas er koncentreret i meget få og ofte ustabile regioner i verden, og med en tiltagende drivhuseffekt, der har store menneskelige og økonomiske omkostninger, og som truer udviklingsmulighederne i store dele af verden.

Regeringens langsigtede vision og de udmeldte konkrete mål skal realiseres gennem en styrket indsats på de centrale områder: Effektiv produktion og forbrug af energi, vedvarende energi og, sidst men ikke mindst, udvikling af nye, mere effektive teknologier.

Regeringen vil tilbyde optimale betingelser for videreudvikling af danske forskningsmiljøer inden for energiteknologi. Ambitionen er generelt at opbygge internationalt konkurrencedygtige projektkonsortier med deltagelse af de bedste danske forskningskompetencer fra virksomheder og forskningsinstitutioner. Som led heri oprettes med dette lovforslag et nyt statsligt finansieret Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP).

Danmark har et solidt udgangspunkt for at håndtere de langsigtede udfordringer og stor erfaring med at udvikle nye og effektive energiteknologier og tage dem i anvendelse. Det er afgørende, at nye løsninger er omkostningseffektive og understøtter fortsat vækst, høj beskæftigelse og konkurrenceevne.

Allerede nu er eksporten af dansk energiteknologi og -viden stærkt stigende og den udgjorde i 2005 knap 40 mia. kr., en stigning på over 20 pct. i forhold til året før. Med energiområdets enorme investeringsbehov og det kraftigt voksende globale marked for effektiv og miljøvenlig energiteknologi er der et stort potentiale for, at denne udvikling fortsætter.

Det forudsætter fokus på finansiering af udvikling og især demonstration i form af afprøvning og dokumentation af forskningsresultater eller energiteknologiers funktion i pilotanlæg eller fuld skala. Demonstration udgør i stigende grad det svage led i udviklingskæden fra forskning til erhvervs-mæssig udnyttelse af nye løsninger. Demonstration af energiteknologi er meget bekostelig og gennemføres i sagens natur på et tidspunkt, hvor teknologiens muligheder for efterfølgende kommerialisering endnu er meget usikre. Derfor er offentlig medfinansiering af demonstration ofte en forudsætning for at tiltrække risikovillig kapital.

Et vigtigt element er at sikre et tæt internationalt samarbejde, ikke mindst i EU-regi. Også EU-Kommissionen har i det netop offentliggjorte bud på en europæisk energipolitik formuleret ambitiøse mål om at øge forsyningssikkerhed og mindske udledningen af drivhusgasser. Regeringen afgav allerede i oktober 2006 efter aftale med et bredt flertal i Folketinget en udtalelse til Kommissionen, som bl.a. lægger op til en væsentligt øget europæisk indsats for udvikling af nye energiteknologier som et vigtigt redskab til at opnå sådanne mål.

Finansieringen af EUDP indgår i det samlede mål om, at det offentlige i 2010 skal bruge 1 pct. af bruttonationalproduktet på forskning og udvikling, og at det offentlige og de private virksomheder samlet skal bruge mindst 3 pct. I forbindelse med udmøntningen af Globaliseringspuljen i efteråret 2006 aftalte regeringen med partierne bag Velfærdsreformen (S, DF, RV), at bevillingerne til energiforskning skulle øges, særligt med henblik på etablering af et EUDP. Det blev samtidig aftalt at afsætte et særligt beløb til et program for udvikling af 2. generations biobrændstoffer, der skal administreres inden for rammerne EUDP. Det er regeringens hensigt, at stigningen i bevillingerne til forskning, udvikling og demonstration af energiteknologi skal fortsættes.

2. Lovforslagets hovedindhold

Lovforslagets hovedformål er at understøtte de energipolitiske målsætninger om forsyningsikkerhed, hensyn til det globale klima og miljø samt omkostningseffektivitet, og samtidig fremme de erhvervsmæssige potentialer på området til gavn for vækst og beskæftigelse. Det sker ved, at der etableres et Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP) under transport- og energiministerens ressorttilsyn og under ledelse af en bestyrelse, der udpeges af ministeren.

EUDP er en nyskabelse, der skal spille en central rolle som et omdrejningspunkt for udvikling og markedsintroduktion af ny, effektiv og miljøvenlig energiteknologi i Danmark og fremme vækst og beskæftigelse på basis af erhvervsmæssige og videnskabelige styrkepositioner. EUDP's tilskudsmidler udmøntes i fri konkurrence.

Det betyder for det første, at bestyrelsen i sin prioritering af tilskud til udvikling og demonstration eller demonstrationsforberedende forskning skal lægge afgørende vægt på, at de pågældende teknologier eller systemer efterfølgende kan produktudvikles og anvendes på markedet. Det forudsætter, at ansøgninger så vidt muligt også gør rede for, hvordan det støttede projekt skal følges op. Dermed lægges der op til, at de deltagende erhvervsvirksomheder indgår aftaler om samarbejde eller dannelsen af projektkonsortier, og hver især er indstillet på at stille ressourcer til rådighed også i den efterfølgende drifts- eller forretningsfase. De involverede videninstitutioner indgår i dette samarbejde efter nærmere aftale. Niveaue for EUDP's tilskud til konkrete udviklings- og demonstrationsprojekter vil variere afhængig af, hvor tæt projektet vurderes at være på en efterfølgende kommercialisering. Der stiles generelt mod en privat medfinansiering af sådanne projekter på mindst 50 pct.

Det betyder for det andet, at bestyrelsen med sit kendskab til aktørerne på energimarkedet går aktivt ind i organiseringen og videreudviklingen af offentligt-privat samarbejde i form af strategiske partnerskaber på alle relevante områder, herunder ved finansiering af særlige aktiviteter, der kan støtte op herom. Partnerskaberne kan bestå af flere virksomheder eller efter behov af virksomheder og videninstitutioner samt investorer og myndigheder. Partnerskaberne skal arbejde for at identificere behov, teknologiske og erhvervsmæssige potentialer og konkrete indsatsområder, hvor udvikling og demonstration kan føre til efterfølgende kommercialisering. EUDP skal således bidrage til, at der kan dannes projektkonsortier, der på et internationalt konkurrencedygtigt niveau arbejder videre med sådanne indsatsområder. Bestyrelsen sørger for, at der følges op på den videre udnyttelse af de støttede projekters resultater frem mod markedsintroduktion og kommercialisering med henblik på effektivvurdering og identifikation af nye indsatsområder.

Det betyder for det tredje, at EUDP skal sikre, at samarbejdet om teknologiudviklingen sker med størst mulig åbenhed og offentlighed samt størst mulig videndeling og tillid mellem de involverede parter. Samtidig skal samarbejdet hele tiden udvikles og udvides. Behovsanalyser og identificerede potentialer skal danne grundlag for løbende udvikling af generelle strategier for teknologiområder og kombination af områder, som omfatter hele udviklingskæden fra forskning til anvendelse. Strategierne er en vigtig bestanddel af EUDP's prioritering af egne tilskudsmidler, og de bruges og stilles til rådighed i relation til andre nationale og internationale ordninger og samarbejder.

Det er et selvstændigt formål, at EUDP understøtter danske synspunkter om prioriteringen i international sammenhæng af udvikling og anvendelse af vedvarende energi og energieffektive løsninger. EUDP viderefører og intensiverer indsatsen under det eksisterende Energiforskningsprogram med at fremme og styrke danske virksomheders og videninstitutioners muligheder for at indgå i relevant internationalt samarbejde og få del i de betydelige forsknings- og udviklingsmidler, der findes bl.a. under EU's 7. rammeprogram. Denne indsats sker i samarbejde med Videnskabsministeriet.

Særlige indsatsområder under EUDP kan være udvikling af

- 2. generations biobrændstoffer til transport og anden anvendelse af biomasse,
- vindkraft og teknologier for vedvarende energi i øvrigt,
- brint og brændselscelleteknologier,
- lavenergibygninger,
- energieffektive løsninger samt fleksibelt energiforbrug,

- samlede energisystemer (integration af teknologier), herunder transport af energi,
- mere effektive indvindingsmetoder for olie og gas og
- mere effektiv og miljøvenlig produktion i øvrigt (el og varme), herunder CO₂-deponering.

Der er på forhånd afsat en særlig pulje fra 2007-2010 til at støtte projekter med henblik på udvikling af 2. generations biobrændstoffer.

Med den skitserede profil adskiller EUDP sig væsentligt fra energiforskningsaktiviteterne i regi af Det Strategiske Forskningsråd under Videnskabsministeriet, der lægger tyngden på egentlige forskningsaktiviteter. I forhold til Højteknologifonden adskiller EUDP sig navnlig ved at være en målrettet og integreret del af energipolitikken og erhvervsudviklingen på energiområdet, mens Højteknologifonden skal fremme den teknologiske udvikling generelt.

Som omdrejningspunkt for den energiteknologiske udvikling skal EUDP sikre fornøden sammenhæng, koordinering og samarbejde, dels med de omtalte forsknings- og udviklingsordninger, dels med ordninger, der går ind i den efterfølgende kommerialiseringssfase, som f.eks. Vækstfonden. Tilsvarende skal EUDP samarbejde med andre myndigheder, der har opgaver i relation til fremme af effektiv og miljøvenlig energiteknologi.

EUDP er med sin profil også en indlysende samarbejdspartner for de nye universiteter bl.a. i forbindelse med disses udarbejdelse af udviklingskontrakter og udvikling af bagvedliggende strategier.

EUDP ledes af en uafhængig bestyrelse, som træffer beslutning om alle forhold inden for rammerne af EUDP. Bestyrelsen sammensættes, så ledelsen kan varetages optimalt, og indsatsen kan prioriteres, så den støtter mest muligt op om lovens formål. Bestyrelsen betjenes af et sekretariat, som stilles til rådighed af transport- og energiministeren.

På baggrund af de store omkostninger, der ofte er forbundet med demonstration, er der et behov for, at EUDP foretager en række større satsninger. For yderligere at styrke demonstrationsindsatsen og markere arbejdsdelingen med den mere forskningsfokuserede indsats i Det Strategiske Forskningsråd lægges det eksisterende Energiforskningsprogram (EFP) sammen med EUDP, således at der ikke længere gives tilsagn efter EFP, når EUDP træder i kraft. De hidtidige erfaringer og samarbejdsrelationer, der er etableret under EFP, vil indgå i udviklingen af EUDP.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

På baggrund af den politiske aftale af 2. november 2006 om globaliseringspuljen er bevillingen til udbygning af dansk energiforskning og -udvikling blevet øget. Der er således afsat 110 mio. kr. 2007, 132 mio. kr. i 2008, 133 mio. kr. i 2009 og 102 mio. kr. i 2010. Af disse midler er 50 mio. kr. pr. år afsat til et særligt udviklings- og demonstrationsprogram for bioethanol.

Ovenstående omkostninger er indbudgetteret på Finansloven for 2007. Det fremgår af bemærkningerne, at transport- og energiministeren i 2007 vil fremsætte lovforslag med henblik på etablering af EUDP. Der er endvidere i Finansloven skabt hjemmel til (jf. tekstanmærkning 117), at transport- og energiministeren i 2007 kan meddele tilsagn om støtte på op til i alt 60 mio. kr. til forskning og navnlig udvikling og demonstration af nye energiteknologier med henblik på bl.a. at understøtte udbredelse af energiproduktion baseret på ikke-fossile brændsler, sikring af en effektiv energianvendelse og fremme af den funktionelle sammenhæng mellem forskellige energisystemer som vind, brændselsceller og bioenergi. Ministeren kan ligeledes i 2007 meddele tilsagn om støtte på i alt 50 mio. kr. til udvikling af 2. generations teknologier til produktion af bioethanol.

Udmøntningen af ovenstående midler administreres efter retningslinjerne i lov nr. 1024 af 23. december 1998 om statstilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet (Energiforskningsprogrammet (EFP)). Tilskud kan gives til aktiviteter særligt med sigte på udvikling og demonstration, herunder længerevarende teknologisatsninger, der gennemføres i et samarbejde mellem erhvervsvirksomheder og forskningsinstitutioner. Kriterier for støtte vil bl.a. omfatte projekters erhvervsmæssige potentiale, faglige og energipolitiske relevans og ledelsesorganisering. Udmøntningen skal ske i tæt sammenhæng med den øvrige forsknings- og udviklingsindsats på energi- og transportområdet. Det Strategiske Forskningsråd under Videnskabsministeriet skal godkende uddelingsproceduren og foretage en vurdering af de indkomne ansøgningers

forskningsfaktuelle indhold, jf. lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v. som ændret ved lov nr. 418 af 8. maj 2006.

De 75 mio. kr., der er forudsat til EFP i 2007, er udmøntet efter de gældende regler. Behandlingen af ansøgninger om disse midler er afsluttet, og der er givet tilsagn og afslag i begyndelsen af 2007. Efter ikrafttrædelsen af bestemmelserne i dette lovforslag vil den forudsatte bevilling til EFP supplere bevillingen til EUDP og blive administreret i overensstemmelse med EUDP-loven.

Generelt kan særlige driftsudgifter til fremme af tilskudsordningen, herunder til udvikling, etablering og drift af administrative edb-systemer vedrørende ordningen, til evaluering af ordningen og til ekstern sagkyndig og administrativ bistand afholdes inden for tilsagns- og udbetalingsrammen.

I Finansloven for 2007 er der til administration af de nye initiativer i perioden 2007-2010 overført henholdsvis 2,4 mio. kr., 2,6 mio. kr., 2,4 mio. kr. og 1,5 mio. kr. til Energistyrelsen.

Lovforslaget får ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget ventes generelt at have en positiv effekt for erhvervslivet, idet der skabes bedre økonomiske og organisatoriske rammer for understøttelse af danske styrkepositioner på det energiteknologiske område, bl.a. ved at erhvervslivet inddrages aktivt i beslutningsprocessen. Forslaget styrker et offentligt-privat samspil i både det offentlige og erhvervslivets interesse. Der påføres ikke erhvervslivet direkte omkostninger eller forpligtelser ved lovforslagets gennemførelse, men det forventes, at erhvervslivet som udgangspunkt selv finansierer driften af interessentnetværk eller partnerskaber og projektkonsortier, som forventes oprettet og videreudviklet i forbindelse med EUDP.

Det offentlige bidrag til finansiering af konkrete projekter skal suppleres med en væsentlig privat medfinansiering, der vil blive større, jo tættere et projekt kommer på en umiddelbar kommerciel anvendelse. Der stiles generelt mod en privat medfinansiering på mindst 50 pct.

Den private medfinansiering vil ske via deltagelse i de enkelte projektkonsortier.

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at indebære administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Programmets formål er at støtte udvikling og demonstration af nye effektive og miljøvenlige energiteknologier som led i opfyldelsen af de langsigtede energipolitiske mål om forsyningssikkerhed og ikke mindst hensynet til det globale miljø og reduktion af CO₂ udslip. Arbejdet med at leve op til Kyoto-protokollen og nye kommende forpligtelser og de deraf følgende satsninger på energieffektivisering og vedvarende energi betyder samlet, at markedet for effektiv og miljøvenlig energiteknologi vil vokse kraftigt i de kommende år. EUDP styrker indsatsen for at udvikle sådanne teknologier på basis af danske kompetencer og styrkepositioner, og understøtter således danske og internationale klimaforpligtelser til gavn både for den danske klimaindsats og for vækst og eksport. Generelt forventes lovforslaget således at fremme en bæredygtig udvikling.

7. Forholdet til EU-retten

I det omfang tilskud efter loven gives til private virksomheder, vil tilskudsprogrammet blive administreret i overensstemmelse med EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning, udvikling og innovation (2006/C 323/01).

Lovforslaget notificeres i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler til Europa-Kommissionen.

8. Høring

Lovforslaget har været i høring hos:

BankInvest, Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Danmarks grundforskningsfond, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Brint Forening, Dansk Energi, Dansk Energi – Net, Dansk Fjernvarme, Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Det Strategiske Forskningsråd, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, DONG Energy, DTU – Danmarks Tekniske Universitet, EGJ-udvikling, Energi Industrien, Energitjenesten, Forbrugerrådet, Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Slutbrugere af Energi, Forskningscenter RISØ, Hydrogen Innovation & Research Center – Herning, Højteknologifonden, IA Rådet, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Koordinationsudvalget for forskning, Københavns Universitet, North Sea Operators Committee-Denmark, Novozymes, Offshorecenter.dk, Organisationen for Vedvarende Energi – OVE, REFU's medlemmer, Roskilde Universitetscenter, Rådet for Teknologi og Innovation, SDE – Sammenslutningen af Danske Energiforbrugere, Syddansk Universitetscenter, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vindmølleindustrien, Vækstfonden, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.

Høringssvarende vil blive sendt til Folketinget ledsaget af de kommentarer, som udtalelserne måtte give anledning til.

Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Årlig merudgift for staten er indbudgetteret på Finansloven for 2007.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Årlig merudgift for staten er indbudgetteret på Finansloven for 2007.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget ventes generelt at have en positiv effekt for erhvervslivet, idet der skabes bedre økonomiske og organisatoriske rammer for understøttelse af danske styrkepositioner på det energiteknologiske område bl.a. ved en aktiv inddragelse af erhvervslivet i beslutningsprocessen.	Der påføres ikke erhvervslivet direkte omkostninger eller forpligtelser ved lovforslagets gennemførelse. Det forventes dog, at erhvervslivet selv som udgangspunkt finansierer driften af partnerskaber og projektkonsortier på særligt løfterige områder, som forventes oprettet og videreudviklet i forbindelse med EUDP.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Gennem udviklingen af nye effektive og miljøvenlige energiteknologier bidrager lovforslaget til varetagelsen af hensynet til det globale miljø og reduktion af CO2 udslip. Forslaget fremmer således generelt en bæredygtig udvikling.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovens tilskudsprogram vil blive administreret i overensstemmelse med EF-rammebestemmelserne for statsstøtte	

til forskning, udvikling og innovation (2006/C 323/01). Lovforslaget notificeres i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler til Europa-Kommissionen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslagets overordnede formål er ifølge *stk. 1* at understøtte de energipolitiske målsætninger om forsyningssikkerhed, hensyn til det globale klima og et renere miljø samt omkostningseffektivitet. Det er samtidig lovforslagets formål at udnytte og udvikle erhvervspotentialer på energiområdet til gavn for vækst og beskæftigelse. De energipolitiske målsætninger fastlægges af regering og Folketing. Hensynet til forsyningssikkerhed, et renere miljø og omkostningseffektivitet hænger indbyrdes sammen og skal derfor tilgodeses i sammenhæng. Disse hensyn hænger igen sammen med de erhvervsmæssige potentialer på området, der først og fremmest skal basere sig på eksisterende videnskabelige og erhvervsmæssige styrkepositioner.

I medfør af *stk. 2* realiseres formålet gennem oprettelsen af et nyt Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP), som skal være omdrejningspunkt for udvikling, demonstration og anvendelse af ny teknologi på energiområdet. Det eksisterende Energiforskningsprogram (EFP) lægges sammen med det nye program med forventet virkning fra 2008, jf. bemærkningerne til § 16. Efter sammenlægningen med EUDP vil der ikke blive startet nye projekter op under EFP.

EUDP udmøntes som omtalt i *stk. 3* gennem tre hovedaktiviteter, der hænger indbyrdes sammen, og som nærmere beskrives i bemærkningerne til §§ 6-8.

For det første er EUDP et tilskudsprogram, der støtter forskning og navnlig udvikling og demonstration af nye, mere effektive og miljøvenlige energiteknologier både i produktions-, distributions- og forbrugsleddet, baseret på bl.a. vedvarende energi, og med henblik på at fremme efterfølgende kommercialisering.

For det andet skal EUDP fremme offentligt-privat samarbejde eller partnerskaber. Formålet er, at de relevante aktører vurderer behov, identificerer indsatsområder og indgår aftale om konkrete aktiviteter, herunder dannelsen af projektkonsortier. Formålet er, at der i forlængelse heraf udvikles strategier for de enkelte teknologi- og udviklingsområder, som både vil være generelt anvendelige og udgøre et væsentligt grundlag for prioriteringen af EUDP's egne tilskudsmidler.

Endelig skal EUDP for det tredje fremme samspillet med internationale forsknings-, udviklings-, demonstrations- og innovationsaktiviteter, idet den internationale dimension har afgørende betydning i forhold til både den energipolitiske og erhvervspolitiske dagsorden og dermed også i forhold til udvælgelse af projekter og prioriteringerne af indsatsen inden for rammerne af det offentligt-private samarbejde.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at EUDP ledes af en bestyrelse, der består af i alt 7 medlemmer inklusive en formand. Antallet er baseret på en afvejning af bestyrelsens funktions- og beslutningsdygtighed og hensynet til, at de fornødne kompetencer er repræsenteret. Bestyrelsen skal træffe beslutning om alle forhold, der ligger inden for rammerne af EUDP, jf. § 3. For at undgå tvivl om bestyrelsens integritet i forhold til opgaverne foreslås det, at både formanden og medlemmerne udpeges af transport- og energiministeren i deres personlige egenkab og ud fra deres kvalifikationer, og ikke ud fra et tilhørsforhold til særlige organisations-, erhvervs- eller myndighedsinteresser.

Bestyrelsen er uafhængig af transport- og energiministeren. Det generelle grundlag for bestyrelsens virke er fastlagt i lovforslaget. De nærmere regler for lovens gennemførelse og administration i øvrigt fastsættes af ministeren i henhold til § 12. Ministeren kan ikke omgøre bestyrelsens beslutninger og kan ikke afsætte de udpegede medlemmer inden for deres funktionsperiode.

Ved udpegelsen af bestyrelsesmedlemmerne vil der i videst muligt omfang blive lagt vægt på at undgå forudsigtelig inhabilitet i forhold til potentielle kommende satsninger.

Udpegelsen vil ske efter bestemmelserne i lov om ligestilling.

I medfør af *stk. 2* skal formanden have en erhvervmæssig baggrund. Bestyrelsen skal samlet kunne vurdere nye teknologiers og systemers effekt i form af bidrag til forsyningssikkerhed, hensyn til det globale miljø og omkostningseffektivitet, og kunne varetage sine opgaver med at prioritere og udmønte tilskud, fremme offentligt-privat samarbejde og forholde sig til de internationale forhold, jf. §§ 6-8.

Det forudsætter, at bestyrelsesmedlemmerne samlet har bred indsigt i energiområdet bl.a. med hensyn til produktion, distribution, system, forbrug og regulering, i erhvervsforhold bl.a. med hensyn til forretningsplanlægning, finansiering og markedsdannelse, i miljøforhold bl.a. med hensyn til teknologiers miljøpotentiale og miljøvurderinger, herunder i forhold til CO₂-reduktioner, og i forskningsforhold bl.a. med hensyn til forskningsmæssig status og behov i forhold til afprøvning af teknologier i større skala. Det forudsætter desuden indsigt i internationale forhold på de pågældende områder. Mindst halvdelen af medlemmerne forventes at have en erhvervmæssig baggrund.

I medfør af *stk. 3* indstiller miljøministeren og videnskabsministeren hver især 1 medlem til bestyrelsen.

Miljøministerens indstillingsret skal ses på baggrund af den særlige betydning som tillægges hensynet til det globale klima og et renere miljø som del af de langsigtede energipolitiske målsætninger. Videnskabsministerens indstillingsret er begrundet i, at udviklings- og demonstrationsindsatsen skal bygge videre på og dermed hænge sammen med den relevante strategiske forskning under Videnskabsministeriet.

Det foreslås i *stk. 4*, at bestyrelsen udpeges for en periode på 4 år med mulighed for forlængelse i yderligere én periode. Bestemmelsen afvejer hensynet til kontinuitet, hvilket tilsiger en funktionsperiode af en vis længde, og hensynet til fornyelse og dynamik, hvilket tilsiger en vis tidsbegrænsning.

I tilfælde af formandens eller et medlems udtræden af bestyrelsen i funktionsperioden kan ministeren udpege et nyt medlem for en fuld periode eller frem til udløbet af det oprindelige medlems funktionsperiode. Bestemmelsen giver således en vis fleksibilitet. Hvis et medlem udpeges for et kortere tidsrum, kan den pågældende genudpeges til yderligere to perioder.

Det kan vise sig hensigtsmæssigt, at der kan udbetales et honorar f.eks. til formanden for bestyrelsen. I medfør af *stk. 5* kan transport- og energiministerne derfor træffe bestemmelse om honorering af formanden og af bestyrelsesmedlemmerne.

Til § 3

Stk. 1 fastlægger bestyrelsens beslutningskompetence. Bestyrelsen træffer således afgørelse om alle forhold, der ligger inden for rammerne af EUDP. Det er særligt fremhævet, at bestyrelsen skal træffe afgørelse om de prioriteringer, der lægges til grund for den ønskede indsats og som indgår i udmeldinger om tilskudsmuligheder. Det er ligeledes fremhævet, at bestyrelsen træffer de konkrete afgørelser om tildeling af tilskud. Bestyrelsen er som anført i bemærkningerne til § 2 uafhængig. Den er derfor ikke underlagt instruktionsbeføjelse i de omtalte spørgsmål, hvilket også gælder sekretariatet i sin betjening af bestyrelsen. Med hensyn til klage henvises til § 14.

Til § 4

Transport- og energiministerne stiller et sekretariat til rådighed for bestyrelsen og bestyrelsesformanden, jf. *stk. 1*. Sekretariatet vil blive placeret i Energistyrelsen. Dette sikrer den nødvendige sammenhæng med energipolitikken, og der kan drages fordel af styrelsens viden, kompetence og samarbejdsrelationer såvel nationalt som internationalt, herunder i forbindelse med administrationen af det hidtidige Energiforskningsprogram.

Sekretariatet betjener bestyrelsen i alle sager, der vedrører bestyrelsens virksomhed, og er i den forbindelse underlagt bestyrelsens instruktionsbeføjelse. Sekretariatet afgiver bl.a. indstillinger om prioriteringer og konkret udmøntning af tilskudsmidler. Betjeningen vedrører således forhold inden for energiteknologi, energipolitik, finansiering, markedsindsigt, miljøkonsekvenser, forskning og andre forhold, som bestyrelsen måtte efterspørge til varetagelse af sine opgaver. Sekretariatet er efter bestyrelsens nærmere anvisning den drivende og udførende kraft i udfoldelsen af EUDP. Sekretariatet inddrager andre relevante myndigheder efter nærmere aftale, herunder Miljøministeriet (særligt i forhold til klima- og miljøtekniske spørgsmål) og Videnskabsministeriet, jf. også § 10.

Lederen af sekretariatet ansættes af transport- og energiministeren efter indstilling fra bestyrelsesformanden.

For at lette bestyrelsens arbejde foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen kan delegere sin beslutningskompetence til sekretariatet, der i så fald træffer afgørelse på bestyrelsens vegne. Det forudsættes, at delegation kun sker i forbindelse med administrative afgørelser af ikke-principiel karakter. Det foreslås ligeledes, at formanden kan bemyndiges til at træffe afgørelse på bestyrelsens vegne. Der kan eksempelvis indføres en bagatelgrænse for, hvad der kræver den samlede bestyrelses tilstedeværelse, og der kan sikres beslutningsdygtighed i hastesager. De omtalte muligheder vil blive nærmere reguleret i forretningsordenen, jf. lovforslagets § 5.

Til § 5

Bestyrelsen foreslås efter *stk. 1* selv at udarbejde en forretningsorden, der skal godkendes af transport- og energiministeren og offentliggøres i Lovtidende. Forretningsordenen vil omfatte forhold som bestyrelsens beslutningsdygtighed, afstemningsregler og mødefrekvens m.v. Forretningsordenen vil også omfatte den nærmere kompetencefordeling mellem bestyrelsen og sekretariatet, jf. § 4, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen afgiver en årlig beretning til transport- og energiministeren. Beretningen skal give et overblik over status for EUDP's samlede virksomhed i forhold til lovens formål, herunder prioriteringen af indsatsen, EUDP's involvering i offentligt-private partnerskaber, udmøntningen af midlerne for det forudgående år, fremdrift i igangværende projekter, evaluering af projekter samt status for internationalt samspil.

Det forventes, at afgivelsen af redegørelsen følges op af et generelt orienterende møde mellem bestyrelsesformanden og ministeren.

I *stk. 3* foreslås det, at bestyrelsen skal offentliggøre prioriteringskriterier, strategier og indsatsområder, som indgår i vurderingen af ansøgninger efter § 6. Bestemmelsen skal sikre, at alle har adgang til at få viden om prioriteringerne, strategierne og indsatsområderne. Der vil blive redegjort herfor i forbindelse med indkaldelse af ansøgninger, og offentliggørelse i øvrigt forventes at ske eksempelvis på nettet eller i form af publikationer.

Til § 6

Stk. 1 fastsætter, at bestyrelsen kan give tilskud til fortrinsvis udvikling og demonstration i form af udvikling, afprøvning og dokumentation af forskningsresultater eller af teknologier eller samspil mellem teknologier og systemer i prototyper, pilotanlæg, større eller fuld skala.

Tilskud kan ligeledes gives til forskning, der understøtter eller forbereder demonstration. Navnlig ved længerevarende afprøvningsforløb vil det typisk være nødvendigt undervejs at vende tilbage til laboratoriet for at supplere med ny forskning eller udvikling til brug for den videre fremdrift i projektet. Der kan eksempelvis være tale om afgrænsede forsøg eller modellering eller samfundsvidenskabelige undersøgelser som baggrund for beslutninger om en videre teknologiudvikling. Der kan også gives tilskud til særlig formidling eller information om relevant anvendelig teknologi ud over den formidlingsindsats, der sker som led i gennemførelsen af de støttede projekter.

Der kan ikke gives anlægstilskud i tilfælde, hvor den pågældende teknologi allerede er teknisk afprøvet eller dokumenteret, og formålet således er at udvikle markedet eller udføre førproduktionsplanlægning. Derimod vil demonstration af, at en række anlæg kan integreres i det samlede energisystem være omfattet.

De konkrete udviklings- og demonstrationsprojekter gennemføres på områder, hvor der er energipolitiske behov, og hvor der er grundlag for kommercialisering. Bestyrelsen fastlægger den overordnede prioritering af udmøntningen af tilskudsmidlerne på baggrund af identificerede indsatsområder og strategier på de forskellige områder, der udvikles af de offentligt-private partnerskaber, jf. § 7.

Tilskud kan gives til private og offentlige virksomheder og videninstitutioner, der bl.a. af hensyn til spørgsmål om jurisdiktion skal have hjemsted i Danmark. Tilskudsvirksomheden under EUDP skal tilgodese teknologiudviklingen i Danmark. Dette vil typisk føre til, at projekter gennemføres i Danmark, men der kan være særlige grunde til at gennemføre et projekt eller dele af et projekt i udlandet.

Tilskud forventes som hovedregel givet på grundlag af en eller flere årlige indkaldelser af projektforslag inden for rammerne af nærmere angivne prioriteringer og inden for annoncerede tidsfrister. Eventuelt kan ansøgninger indkaldes på grundlag af forudgående interessetilkendegivelser. Der kan i særlige tilfælde løbende ansøges om tilskud uden for disse ansøgningsrunder. Endvidere kan der i særlige tilfælde rekvireres udførelse af projekter, der er nødvendige for den videre udvikling inden for et teknologiområde.

Det er som tidligere nævnt besluttet på forhånd at reservere en særlig pulje under EUDP på 50 mio. kr. årligt i 4 år til udvikling af 2. generations bioethanol. Tilsvarende kan der træffes beslutning om, at EUDP skal anvende særlige puljer eller en del af de bevilgede midler til andre på forhånd definerede målrettede teknologiske satsninger. Bestyrelsen kan også selv beslutte at prioritere og udmelde sådanne satsninger.

Bestyrelsen skal inden for rammerne af de bestemmelser, som transport- og energiministeren fastsætter efter § 12, i fornødent omfang fastsætte niveauet for privat medfinansiering af de konkrete projekter. Niveauet kan variere afhængig af, hvor tæt et projekt vurderes at være på en efterfølgende kommercialisering. Der stiles mod en privat medfinansiering af det støttede udviklings- eller demonstrationsforløb på mindst 50 pct.

Tilskud gives under overholdelse af de til enhver tid gældende internationale forpligtelser, herunder EU's statsstøtterelevanter.

Tilskud skal, jf. *stk. 2*, fortrinsvis gives til udviklings- og demonstrationsprojekter i længerevarende forløb, hvor både etableringen og afprøvningsen kan strække sig over flere år. Dette er især relevant, når teknologier f.eks. til vedvarende energi skal indpasses i forskellige systemer med lagring, distribution og fleksibel anvendelse. Formålet er både at sikre en betydelig tyngde og at skabe en vis fleksibilitet i selve udviklingsforløbet. De enkelte projekter kan opdeles i faser, som gør det muligt at foretage ændringer undervejs, og der skal opstilles milepæle eller delmål, som gør det muligt at vurdere, om projekterne skrider planmæssigt fremad, eller om de bør justeres eller indstilles. Tilskud kan også begrænse sig til en del af en større satsning, der i tilfælde af succes kan følges op med ansøgning om en fortsættelse.

Længerevarende forløb kræver typisk samarbejde mellem flere virksomheder eller virksomheder og videregående institutioner bl.a. baseret på aftale om medfinansiering, projektledelse, ejerrettigheder m.v., dvs. i form af et projektkonsortium eller inden for rammerne af integrerede samarbejder, jf. bemærkningerne til § 7.

Bestemmelsen udelukker ikke tilskud til relevante, mindre omfattende projekter, og der er heller ikke tale om et absolut krav i relation til samarbejde mellem flere parter, idet der også kan være ansøgere, der er i stand til at gennemføre et længerevarende projektforsøg alene.

Stk. 3 fastsætter, at der ved vurderingen af, om der skal gives tilskud, tages udgangspunkt i prioriteringskriterier, der fastlægges af bestyrelsen. Den særlige henvisning til lovens formål og til faglig kvalitet betyder, at de væsentligste kriterier for tildeling af tilskud vil være projektforslagenes relevans og mulige effekt i forhold til forsyningssikkerhed, klima og miljø samt omkostningseffektivitet og i forhold til udnyttelse af konkret erhvervsmæssigt potentiale.

Det erhvervsmæssige potentiale kan eksempelvis dokumenteres gennem markedsanalyser og forretningsplaner med finansieringsanalyser, eventuelt af foreløbig karakter. Der skal være en begrundet forventning om, at projekterne ikke vil blive gennemført uden offentlig støtte. Samtidig vil der blive lagt vægt på, at projektet følges op i et videre forløb frem mod markedsintroduktion. Der skal således gøres rede for, hvordan det samlede forløb, og ikke kun den udviklings- eller demonstrationsdel, der søges tilskud til, planlægges gennemført med en effektiv organisation og kompetent ledelse. Dette kan eksempelvis dokumenteres ved en skriftlig aftale herom mellem parterne.

Det forventes, at bestyrelsen i arbejdet med at fastlægge overordnede kriterier for tildeling af tilskud vil tage udgangspunkt i den tværgående strategi for forskning, udvikling og demonstration på energiområdet, som Det Rådgivende Forskningsudvalg (REFU) har udgivet i april 2006. Strategien understreger de erhvervsmæssige styrkepositioner og potentialer som afgørende faktorer ved prioriteringen af tilskud på tværs af de enkelte teknologiområder.

Bestyrelsen skal aktivt arbejde for, at EUDP tiltrækker private investorer, der på baggrund af fokuseringen på de markeds-mæssige muligheder vil finde det mere attraktivt at medfinansiere projekterne og skyde kapital ind i den opfølgende fase mod markedsintroduktion og kommercialisering.

I medfør af *stk. 4* vil der ved vurderingen og prioriteringen af ansøgninger, der opfylder kriterierne efter *stk. 3*, blive taget udgangspunkt i de indsatsområder og strategier, der forventes udviklet inden for rammerne af de offentligt-private partnerskaber. Der henvises til bemærkningerne til § 7. Strategierne vil i vidt omfang pege på længerevarende udviklingsforløb, og forventes derfor også at indeholde milepæle, road maps m.v.

Der foreligger som nærmere omtalt i bemærkningerne til § 7, *stk. 2*, allerede i dag en række delstrategier, der er udarbejdet af Energistyrelsen i samarbejde med relevante aktører.

Til § 7

Stk. 1 understøtter tilskudsordningen efter § 6 og videreudviklingen af kompetencer ved at bestemme, at EUDP skal fremme offentligt-privat samarbejde mellem virksomheder, videninstitutioner, investorer og myndigheder, der identificerer indsatsområder og udvikler strategier for udvikling af energiteknologi fra forskning til anvendelse, bl.a. som basis for projektansøgninger.

Det danske forsknings- og udviklingsmiljø er samlet set for lille til, at der i større omfang kan opbygges parallelle miljøer inden for enkelte teknologier. Det er således vanskeligt at forestille sig, at der inden for hvert enkelt teknologiområde opstår en effektiv konkurrencesituation mellem et større antal danske aktører.

Derfor er det ofte nødvendigt, at større satsninger, der skal støtte op om ambitiøse og realiserbare mål for udvikling og efterfølgende kommerialisering af energiteknologier, tilrettelægges i et samarbejde mellem relevante, ofte små eller mellemstore virksomheder, videninstitutioner, investorer og myndigheder i form af strategiske offentligt-private partnerskaber.

Det vil i praksis sige, at sekretariatet efter bestyrelsens nærmere anvisning aktivt og i en åben proces formidler og bidrager til organisering af sådanne partnerskaber og til behovsanalyser, strategiudvikling og projektidentifikation på de relevante områder. Dette arbejde vil give et væsentligt bidrag til bestyrelsens prioritering af anvendelsen af tilskudsmidlerne. Det vil også sige, at sekretariatet følger op på den videre udnyttelse af resultaterne af de støttede projekter i den efterfølgende kommerialiseringssfase med henblik på effektmålinger og videreudvikling af samarbejdet.

Offentligt-private partnerskaber vil og bør typisk udvikle sig fra interessentnetværk over projektkonsortier til integrerede samarbejder.

Interessentnetværk er et uforpligtende interessefællesskab mellem flere virksomheder eller virksomheder og videninstitutioner samt investorer og myndigheder om et emne, som søges fremmet. Netværket rummer i sig selv ingen økonomisk eller organisatorisk forpligtelse til også at deltage i virkeliggørelsen af disse interesser. De kan imidlertid analysere behov og identificere teknologisk og erhvervmæssigt relevante indsatsområder og projekter. De kan ligeledes på baggrund heraf udvikle strategier for både forskning, udvikling, demonstration og innovation inden for de respektive områder og med vægten på såvel faglige som kommercielle udviklingsmuligheder. EUDP stiller efter oprettelsen af interessentnetværk på alle fokusområder.

I *projektkonsortiet* er parterne i interessentnetværket blevet enige om en arbejdsdeling inden for rammerne af et konkret samarbejde om f.eks. afprøvning og markedsintroduktion af en bestemt teknologi, og de danner en projektorganisation til formålet. Det er vigtigt, at navnlig flere virksomheder deltager i konsortiet, således at samarbejdsaspektet kan indgå som en stigende del af konsortiets arbejdsform, bidrage til vidensdeling og bringe specialisterne sammen på tværs af virksomhederne. Projektkonsortiet er således en dynamisk enhed, der måske starter med en velafgrænset specialistopgave fordelt mellem et antal virksomheder, men som udvikler sig med nye satsninger i takt med, at viden deles, og den gensidige tillid opbygges.

Integrerede samarbejder forudsætter, at deltagende virksomheder har opnået et sådant niveau af tillid på såvel personniveau som virksomhedsniveau, at virksomhederne indgår i hinandens kompetenceområder og processer, og danner et udviklingsmiljø på tværs af de traditionelle kompetencer. Et sådant integreret samarbejde er især relevant i udviklingsprojekter, hvor bestemte mål skal nås, men løsningen i sagens natur endnu er ukendt.

Udgangspunktet i praksis for udviklingen af partnerskaber er de allerede etablerede mere eller mindre formelle samarbejder på forskellige niveauer navnlig inden for vind, brint/brændselscelleområdet, biobrændstoffer og energieffektivisering i bygninger. Energistyrelsen er ligeledes i samarbejde med Tekno-

logirådet ved at gennemføre et projekt om en innovationsstrategi på energiområdet, som skal give erfaringer om, hvordan der skabes innovation i praksis.

Bestemmelserne om offentligt-privat samarbejde giver ikke selvstændig hjemmel til kommunalt engagement og deltagelse i de aktiviteter, der er omhandlet af loven. Kommunal deltagelse i sådanne aktiviteter forudsætter derfor, at kommunen har den fornødne hjemmel på andet grundlag, herunder eksempelvis i el-, varme- eller naturgasforsyningslovene.

Stk. 2 henviser særligt til EUDP's rolle med at bidrage til udvikling af strategier for både forskning, udvikling, demonstration, innovation og markedsintroduktion inden for rammerne af de respektive offentligt-private partnerskaber. Som omtalt i bemærkningerne foroven til stk. 1 skal vægten i disse strategier lægges på såvel faglige som kommercielle udviklingsmuligheder. Samtidig skal der tages højde for internationale prioriteringer og for, hvordan strategierne kan bidrage til at påvirke internationale prioriteringer, f.eks. i EU, i retning af danske kompetencer og styrkepositioner.

Strategierne kan blive retningsgivende både i forhold til andre forsknings- og udviklingsordninger på energiområdet og i forhold til potentielle investorer. Det er derfor hensigtsmæssigt, at de relevante aktører og herunder de relevante myndigheder er inddraget i udviklingen heraf.

Strategier kan som omtalt udvikles allerede i de tidlige faser af offentligt-private partnerskaber, hvor der endnu er tale om interessentnetværk. Men der er tale om en løbende og dynamisk proces, hvor strategiarbejdet udvikler sig i takt med, at interessentnetværk udvikler sig til projektkonsortier og integrerede samarbejder.

Et praktisk udgangspunkt for arbejdet er de allerede foreliggende delstrategier på en række teknologiområder, der er udarbejdet af Energistyrelsen i samarbejde med relevante aktører, som bestyrelsen indtil videre kan basere sig på, og som kan videreudvikles af partnerskaberne. De foreliggende strategier vedrører brændselsceller, brintteknologier, effektiv energianvendelse, vind, flydende biobrændstoffer, biomasse til kraftvarme, solceller og bølgekraftteknologi. Der er ligeledes igangsat et arbejde om en styrket indsats på indvindingsområdet.

Stk. 3 fastslår, at der kan gives tilskud til konkrete initiativer, der afholdes som led i udviklingen af offentligt-privat samarbejde, og understøtter således EUDP's aktive rolle i styrkelsen heraf. Der skal bl.a. skabes grundlag for et tættere samarbejde mellem virksomheder indbyrdes og mellem virksomheder og videninstitutioner, der ikke hidtil har haft et sådant samarbejde. Der kan være behov for, at der for eksempel i en indkørfase efter ansøgning gives tilskud fra EUDP til særlige aktiviteter i forbindelse hermed, således at samarbejdet kan etableres, konkretiseres og udvikles, indtil parterne selv tager over.

Et eksempel er tilskud til behovsanalyser og strategiudvikling. Et andet eksempel er oprettelse og vedligeholdelse af hjemmeside og gennemførelse af formidlingsaktiviteter m.v. Et tredje eksempel er konsulentbistand i forbindelse med gennemførelsen af organisationsprojekter m.v. Tilskud skal i relevant omfang koordineres med Miljøministeriets indsats til fremme af miljøeffektive teknologier.

Eventuelle driftsomkostninger forventes dækket af de deltagende parter.

Til § 8

Ifølge *stk. 1* er det internationale samarbejde et centralt og integreret led i EUDP's virksomhed. Bl.a. forventes bestyrelsen at videreføre og videreudvikle de aktiviteter, der hidtil har været varetaget af Energiforskningsprogrammet, jf. også *stk. 2* om betaling af kontingenter og bidrag til internationalt forskningssamarbejde.

Den internationale opmærksomhed på udvikling af energiteknologier er vokset markant de senere år. Danske satsninger inden for styrkeområder som vedvarende energi og energieffektivisering vil derfor typisk kun udgøre en mindre del af den samlede globale aktivitet på de pågældende områder. Desto vigtigere er det at fastholde det internationale samarbejde. Måltrettede danske projekter med en høj international standard er med til fortsat at gøre danske aktører interessante som partnere i det internationale samarbejde og giver adgang til den viden og de kompetencer, der skabes internationalt. Samtidig øges muligheden for at trække internationale forsknings- og udviklingsmidler til Danmark.

EU-Kommissionen har i januar 2007 lanceret sit sammenhængende energi- og klimastrategiske udspil med henblik på at bekæmpe klimaændringerne og forbedre EU's energiforsyningsikkerhed og konkurrenceevne. Heri indgår også en stærk satsning på forskning og teknologi for at nå disse mål, og Kommissionen vil senere i 2007 fremlægge en konkret, strategisk energiteknologiplan. Udspillet drøftes på EU's topmøde i foråret 2007.

EU's budget for energiforskning og udvikling øges 2007-2013 med 50 pct. gennem 7. rammeprogram og programmet Intelligent Energi – Europa. Kommissionen foreslår en yderligere forøgelse af midlerne. Fra dansk side støttes, at der arbejdes hen imod en fordobling af midlerne i 7. rammeprogram til vedvarende energi og energieffektivisering fra 2010, og at der satses på at udvikle teknologiplatforme for vedvarende energi og energieffektivisering.

Kommissionen lægger bl.a. op til, at teknologifremme sker ved udnyttelse af de europæiske teknologiplatforme inden for energiområdet, herunder egentlige fælles teknologinitiativer med industri, forskning, medlemslandene og EU, samt gennem dannelsen af et nyt europæisk teknologisk institut.

Bestyrelsen skal bl.a. arbejde for, at de offentligt-private partnerskaber også udnyttes til nationalt samarbejde i forhold til EU's teknologiplatforme og initiativer, således at den internationale udvikling kan påvirkes målrettet og koordineret, og således at de internationale forhold kan indgå i det løbende strategiarbejde, jf. bemærkningerne til § 7, stk. 2.

Energistyrelsen afholder allerede i dag i samarbejde med Energinet.dk og Videnskabsministeriet koordinerende møder med relevante danske aktører. Det eksisterende samarbejde inden for bygningsområdet og brint og brændselscelleområdet fungerer allerede som nationale platforme. Et dansk netværk vedrørende fremtidens elnet er under etablering.

Selve udmøntningen af midlerne under 7. rammeprogram, der indebærer fordeling af ca. 340 M€ årligt til ikke-nukleare energiformål, foretages af Kommissionen, der rådgives af en programkomite, hvor Danmark er repræsenteret af Videnskabsministeriet og Energistyrelsen. Programmets prioriteringer er i vidt omfang sammenfaldende med danske ønsker og kompetencer.

Af særlig interesse for EUDP er dernæst EU's støtte til ikke-teknologiske energiprojekter via programmet Intelligent Energi – Europa (IEE). Fra 2007 bliver IEE et delprogram i EU's nye rammeprogram for konkurrence og innovation (CIP). Budgettet for IEE påregnes øget gradvist fra dagens 55 M€ per år til en fordobling i 2013. Programmet vil formentlig blive udmøntet med en mere kommerciel fokus gennem finansielle institutioner, således at der opstår nye muligheder for at finansiere opfølgning på et demonstrationsforløb og dermed også for at samfinansiere den nødvendige demonstration.

Energistyrelsen står også for den hjemlige koordination af aktiviteter i forhold til Det Internationale Energiagentur (IEA)'s Komite for Energiforskning og Teknologi (CERT). Her er der mere end 40 aftaler mellem IEA-medlemslande om samarbejde vedrørende forskning, udvikling og demonstration, kaldet Implementing Agreements, med dansk deltagelse i ca. halvdelen. Formålet med disse aftaler er at fremme energieffektivitet og teknisk pålidelighed, give adgang til opdaterede vurderinger af energiteknologiers formåen, mindske miljøvirkninger fra energisektoren og samarbejde med lande uden for IEA.

Et særligt samarbejde finder sted i Nordisk Energiforskning (NEF), der finansieres af regeringerne i Finland, Island, Norge, Sverige og Danmark, der har bevilget pengene fra Energiforskningsprogrammet. Midlerne udmøntes af en bestyrelse med repræsentation fra alle landene.

Der er generel overensstemmelse mellem danske prioriteringer og prioriteringerne i NEF, og samarbejdet giver adgang til yderligere viden eksempelvis om integration af energimarkedet, vedvarende energi, energieffektivitet, brint/brændselsceller og konsekvenser af klimaændringer på energiområdet. Dermed kan der også identificeres styrkepositioner på fælles nordisk basis, så det offentligt-private samspil kan udvides til aktører i andre nordiske lande.

Endelig skal EUDP støtte op om muligheder for bilateralt samarbejde om fremme af energiteknologi. Eksempelvis aftalte transport- og energiministeren i efteråret 2006 med den amerikanske energiminister at styrke samarbejdet fra erhvervsliv til erhvervsliv konkret ved i første omgang at afholde to teknologiseminarer i

løbet af 2007. Et andet eksempel er et strategisk samarbejde mellem Danmark og Canada om udvikling af brint og brændselscelleteknologier, initieret af Energistyrelsen.

Stk. 2 viderefører Energiforskningsprogrammets hjemmel til betaling af kontingent og bidrag til fælles internationale forskningsprogrammer. Bestemmelsen er navnlig relevant i forhold til forskningssamarbejdet i IEA og EU og til de fælles programmer under Nordisk Energiforskning. Bidrag til netværkssamarbejde, de såkaldte ERA-NET, kan ligeledes blive relevant. Det er en forudsætning for bidrag til internationale forskningsprogrammer, at udmøntningen af programmets samlede midler sker i åben konkurrence.

Bestemmelsen skal sikre, at dansk deltagelse understøtter lovens formål og sker koordineret og målrettet med maksimalt udbytte af de muligheder, der ligger i de internationale ordninger. EUDP bør ligeledes inden for rammerne af de offentligt-private partnerskaber fremme en målrettet indsats for bilateralt samarbejde om teknologiudvikling m.v. med andre relevante markeder, f.eks. USA, Canada og Kina.

Bestyrelsen skal som nævnt give en status for det internationale samarbejde i den årlige beretning til transport- og energiministeren, jf. § 6, hvori indgår en redegørelse for de afholdte omkostninger i forbindelse hermed. Det hidtidige niveau efter Energiforskningsprogrammet har været på ca. 10 mio. kr. årligt, fordelt på ca. 3,5 mio. kr. til aktiviteter inden for IEA og ca. 6,5 mio. kr. som bidrag til forskningspuljen i Nordisk Energiforskning.

Til § 9

Stk. 1 fastlægger rammerne for tilsagn om tilskud. Tilsagn om tilskud gives i henhold til den tilsagnsramme, der fastsættes på de årlige finanslove.

En eventuel udnyttet del af tilsagns- og udbetalingsrammen kan overføres til tilsagnsgivning de følgende år, jf. *stk. 2*.

Det fremgår af *stk. 3*, at de aktiviteter, som der søges tilskud til, ikke må være igangsat på det tidspunkt, hvor tilsagnet gives. Bestemmelsens formål er at undgå, at der ydes støtte til aktiviteter, som alligevel ville være blevet udført for andre midler.

Til § 10

Bestemmelsen fastslår generelt, at udmøntningen af EUDP skal koordineres med andre ordninger, initiativer og myndigheder, der støtter eller fremmer forskning, udvikling, demonstration, innovation og erhvervsudvikling på energiområdet eller energi- og miljøområdet kombineret, enten organisatorisk eller indholdsmæssigt, f.eks. med hensyn til klima.

Det forbrugerfinansierede PSO-program, der administreres af den systemansvarlige offentlige virksomhed under Transport- og Energiministeriet, Energinet.dk, vedrører forskning, udvikling og demonstration af specifikt miljøvenlige elproduktionsteknologier. Koordinationen med denne ordning sker i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1463 af 19. december 2005 om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v., som bl.a. foreskriver, at hvert års indsatsområder forudgående skal godkendes af transport- og energiministeren.

Det andet forbrugerfinansierede PSO-program, der administreres af Dansk Energi Net på vegne af net-selskaberne, vedrører forskning, udvikling og demonstration af elbesparelser. Dette program er reguleret i bekendtgørelse nr. 856 af 1. oktober 2001, hvorefter bl.a. de konkrete projekter skal godkendes af Energistyrelsen. Samspillet mellem EUDP og de PSO-finansierede aktiviteter forventes videreført i overensstemmelse med de regler og den praksis, der har udviklet sig mellem PSO-ordningerne og Energiforskningsprogrammet. EUDP-sekretariatet vil orientere bestyrelsen om udviklingen i disse ordninger.

Det Strategiske Forskningsråd (DSF) forvalter bl.a. en pulje til energi og miljø. Disse midler er målrettet strategisk forskning, men ikke udvikling og demonstration, således som det er formålet med EUDP. I modsætning til, hvad der var tilfældet med det hidtidige Energiforskningsprogram, er der således som udgangspunkt ikke noget overlap mellem de to ordninger, men EUDP kan forventes at bygge videre på bl.a. de forskningsresultater, der udvikles inden for rammerne af DSF.

Det forventes, at formændene eller repræsentanter for bestyrelsen for EUDP og for DSF mødes regelmæssigt med henblik på at sikre det fornødne samspil inden for rammerne af de respektive ordninger, herunder omkring udvikling af partnerskaber. Disse møder forberedes af sekretariatene, for DSF's vedkommende Forsknings- og Innovationsstyrelsen. En sådan koordinering skal ikke gribe ind i de respektive bestyrelses beslutningskompetence. DSF skal i relevant omfang tilbydes at indgå i udviklingen af offentligt-private partnerskaber og arbejdet med behovsanalyser og forskningsstrategier.

Højteknologifonden støtter bredt højteknologisk forskning, der styrker innovationskraften inden for danske kerneområder som både energi, medico, landbrug, sundhed, fødevarer, miljø, transport og traditionel industri- og serviceproduktion. Udvalgte fokusteknologier er bio-, nano- og IT- og kommunikationsteknologi. Fonden støtter ud fra kriterier om, at projekter skal have åbenbart erhvervmæssigt potentiale og faglig kvalitet, at resultaterne skal kunne overføres til praktisk anvendelse, at projekterne skal gennemføres i et samarbejde mellem mindst en offentlig forskningsinstitution og en privat virksomhed samt, at de medfinansieres af de deltagende parter.

EUDP er med sit formål og sin organisation en integreret del af den samlede energipolitik og af erhvervsudviklingen på energiområdet. De omtalte kriterier for Højteknologifondens virksomhed er dog gennemgående parallelle med kriterierne for at opnå tilskud fra EUDP, og Højteknologifonden har i de to første år af sin virksomhed anvendt omkring en fjerdedel af sine midler til energirelaterede projekter.

Derfor vil der være stor værdi i en løbende erfaringsudveksling mellem EUDP og Højteknologifonden om udvikling af strategier og udvikling af offentligt-private partnerskaber. Et særligt relevant emne er kriterier og indikatorer for måling af effekten af de gennemførte projekter i forhold til målsætningen om efterfølgende kommercialisering. Både Højteknologifonden og Forsknings- og Innovationsstyrelsen har sat et arbejde i gang om effektvurderinger, og EUDP vil indgå i et samarbejde herom og siden tilpasse de udviklede kriterier til de særlige markeds- og finansieringsforhold på energiområdet, jf. også bemærkningerne til § 12, stk. 1, nr. 4.

Bestyrelsen og sekretariatet skal ligeledes i administrationen af EUDP være opmærksomme på den virksomhed, der udøves af Rådet for Teknologi og Innovation under Videnskabsministeriet, der primært støtter de godkendte teknologiske servicevirksomheder (GTS) og forskellige aktiviteter i form af bl.a. innovationskonsortier, tværgående højteknologinetsværk og erhvervs Ph.D'er. Det forudsættes, at der i fornødent omfang tages initiativ til gensidige orienteringer.

Mens de ovenfor omtalte ordninger i alt væsentligt agerer i det præ-kommercielle område, arbejder Vækstfonden på grundlag af en kommerciel investeringsstrategi. Udviklingsaktiviteter finansieres ved 1) direkte investeringer, fortrinsvis indenfor biotek og it, men også miljø og energi, 2) investeringer i andre ventureselskaber, f.eks. med hensyn til energi i New Energy Solutions, der administreres af Bankinvest og 3) låne- og garantivirksomhed.

Vækstfonden har netop udarbejdet en analyse af perspektiverne for venturekapital i energisektoren i Danmark, som konkluderer, at der er et potentiale for mere iværksættelse og flere venture investeringer "over tid", men at en modning af området forudsætter en øget adgang til offentlig medfinansiering af demonstrationsforløb. EUDP's virksomhed kan betragtes som en del af denne modning, idet EUDP gennem sin virksomhed netop kan reducere risikoen for de kapitalinvesteringer, som normalt vil være nødvendige for den succesfulde overlevelse af teknologier på et marked.

Bestyrelsen og sekretariatet forventes derfor at lægge op til et tættere samarbejde med Vækstfonden om disse forhold.

De igangværende sammenlægninger af sektorforskningsinstitutioner med universiteterne, som f.eks. sammenlægningen af DTU og Risø, giver nye muligheder for samarbejde. EUDP's profil med bl.a. understregningen af de offentligt-private partnerskabers rolle lægger op til øget samarbejde om bl.a. de nye universiteters arbejde med udviklingskontrakter og strategier.

Udover samarbejdet på forsknings-, teknologiudviklings- og finansieringssiden er det væsentligt med et løbende samarbejde mellem relevante myndigheder. Som det allerede fremgår af bemærkningerne til § 4, indrager sekretariatet andre relevante myndigheder i sit arbejde.

Med de foreslåede opgaver og koordineringsforpligtelser overtager bestyrelsen reelt den rådgivende rolle, som det hidtidige Rådgivende Energiforskningsudvalg (REFU) har haft. REFU er ikke lovbestemt, men nedsat af transport- og energiministeren, og har som mandat at rådgive om Energiforskningsprogrammet og PSO-programmerne og generelt at udtale sig om forhold af energifaglig relevans i tilknytning til forskning og udvikling m.v. Det er i denne funktion, at REFU bl.a. har udarbejdet den tidligere omtalte tværgående strategi fra april 2006 for forskning, udvikling og demonstration på energiområdet.

Etableringen af EUDP medfører, at der ikke længere er basis for at opretholde et særligt rådgivende organ, og REFU's mandat, der udløber i oktober 2007, vil således ikke blive fornyet.

Stk. 2 henviser til loven om forskningsrådgivning, hvoraf fremgår, at Det Strategiske Forskningsråd forud for de enkelte ministres uddeling af statslige forskningsbevillinger skal godkende uddelingsproceduren og foretage en forskningsfaglig vurdering af indkomne ansøgninger. Det forventes, at det praktiske samarbejde om opfyldelsen af denne bestemmelse i relation til Energiforskningsprogrammet videreføres i relation til EUDP med de eventuelle modifikationer, som aftales mellem parterne bl.a. henset til EUDP's særlige fokus på udviklings- og demonstrationsprojekter.

Til § 11

Det foreslås, at bestyrelsen ikke får mulighed for at anvende eller forvalte immaterielle rettigheder, f.eks. patenter, som affødes af de projektaktiviteter, hvortil EUDP har givet støtte. De immaterielle rettigheder tilfalder samarbejdspartnerne, hvad enten parterne er forskningsinstitutioner eller virksomheder, i et forhold, der afspejler deres respektive interesser, arbejdsindsats og finansielle og andre bidrag til projektet. Projektsultater, som ikke giver anledning til immaterielle rettigheder, kan i vidt omfang udbredes til anden side.

Hvis et samarbejdsprojekt, som støttes efter denne lov, udføres i fællesskab af virksomheder og forskningsinstitutioner, er der, jf. f.eks. principperne i lov nr. 347 af 2. juni 1999 om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, mulighed for, at forskningsinstitutionen kan indgå aftale om på forhånd helt eller delvist at afstå retten til den del af de immaterielle rettigheder, der affødes af forskningsinstitutionens aktiviteter i forbindelse med projektet, jf. ovenfor. Ved indgåelse af en sådan aftale, skal forskningsinstitutionen sikre sig, at aftalen indgås i henhold til gældende lovgivning, herunder at forskningsinstitutionen fra de deltagende virksomheder skal modtage en godtgørelse, der svarer til markedsprisen for de immaterielle rettigheder, der overdrages til de deltagende virksomheder. Godtgørelsen fradrages i eventuelle bidrag fra de deltagende virksomheder til dækning af forskningsinstitutionens udgifter.

Til § 12

Ad nr. 1. Ministeren fastlægger regler for opnåelse af tilskud. Det er hensigten, at tilskud kan gives til offentlige og private virksomheder, selskaber og institutioner. Tilsagn kan meddeles til godkendte projekter, når det pågældende års Finanslov er vedtaget i Folketinget. Projekterne kan strække sig over flere år, og det forudsættes, at der i et finansår kan gives tilskud til anvendelse ud over finansåret.

Bestyrelsen skal ligeledes inden for rammerne af de regler, som vil blive udstedt efter nr. 1, i fornødent omfang fastsætte niveauet for privat medfinansiering af de konkrete projekter. Niveauet kan variere afhængig af, hvor tæt et projekt vurderes at være på en efterfølgende kommerialisering. Der stiles mod en privat medfinansiering af det støttede udviklings- eller demonstrationsforløb på mindst 50 pct.

Tilskud udbetales på grundlag af de udførte aktiviteter. Ministeren fastsætter de nærmere regler for, på hvilket grundlag udbetaling af tilskud finder sted.

Ad nr. 2. Ministeren fastlægger regler om, hvilke oplysninger der skal foreligge i forbindelse med ansøgninger om tilskud samt om, hvorledes der skal aflægges regnskab og rapportering for de aktiviteter, som modtager tilskud. Der vil ligeledes blive fastsat bestemmelser om, efter hvilke regler revision skal udføres, herunder at revision forventes foretaget efter en særlig revisionsinstruks, jf. stk. 3.

Ad nr. 3. Som hovedregel skal opnåede resultater offentliggøres for at sikre, at resultaterne anvendes i den videre udvikling på energiområdet. Ved beslutning om offentliggørelse må dog tages hensyn til de deltagende virksomheders konkurrencesituation.

Ad nr. 4. EUDP ventes løbende evalueret i de årlige beretninger efter § 6, stk. 2. Det forventes, at der én gang i hver bestyrelsesperiode foretages en mere systematisk evaluering af de opnåede projektføreløb og projektsresultater.

Effekten af resultaterne kan først måles på længere sigt. Effekten kan, afhængig af projektets indhold, eksempelvis måles gennem indikatorer for graden af kommercialisering og den samfundsmæssige nytte af indsatsen, som skulle fremmes med den pågældende teknologiudvikling.

Det forventes, at bestyrelsen vil bede sekretariatet om med udgangspunkt i tilgængelig viden på området at samarbejde med bl.a. Videnskabsministeriet og Højteknologifonden nærmere at beskrive indikatorer og procedurer for gennemførelse af sådanne effektmålinger. Som tidligere anført vil sekretariatet følge de støttede projekter også efter afslutningen af den støttede fase, når resultaterne skal omsættes til produktudvikling og kommercialisering, og vil i denne sammenhæng anvende de udviklede indikatorer og procedurer.

Der lægges vægt på muligheden for, at navnlig større satsninger kan samfinansieres mellem EUDP og andre tilskudsordninger under ministeriet eller andre nationale eller internationale tilskudsordninger. Dette vil kunne medføre behov for fastlæggelse af særlige administrative regler, jf. *stk. 2*. Samtidig kan der opstå behov for at begrænse tilskudsmuligheden for projekter, som kan opnå tilskud af andre ordninger.

Til *stk. 3*. Revisionen foretages efter en særlig revisionsinstruks, som indgår i de administrative regler og vilkår for tilsagn under ordningen, der fastsættes i medfør af *stk. 1*.

Til § 13

Transport- og energiministeren kan fastsætte regler for bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud. Bestemmelsen svarer til § 4 i lov om statstilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet (EFP-loven).

Tilsagn kan bortfalde og tilskud kan kræves tilbagebetalt, hvis bestyrelsen skønner, at tilsagn og udbetalinger har fundet sted på et urigtigt grundlag som følge af urigtige, vildledende eller fortiede oplysninger, jf. *stk. 1, nr. 1*.

Resterende tilsagn og tilskud kan bortfalde, hvis det skønnes, at tilsagnshaver ikke kan overholde de vilkår, der er fastsat i forbindelse med tilsagnet, f.eks. på grund af, at vedkommende ikke mere råder over den fornødne ekspertise, at projektet ikke vil kunne gennemføres inden for det godkendte budget, at resultaterne ikke kan forventes at stå mål med den økonomiske indsats, eller fordi projektet forventes kun at få en ubetydelig indflydelse på energisituationen nu eller i fremtiden, jf. *stk. 1, nr. 2*. Projektudgifterne skal i så fald opgøres med henblik på afregning og genanvendelse af eventuelle resterende midler.

I særlige tilfælde, hvor den faglige eller økonomiske afrapportering fra et projekt er stærkt forsinket eller mangelfuld, eller hvor den projektansvarlige groft har forsømt sine forpligtelser i medfør af vilkårene for tilsagnet med hensyn til forsvarlig gennemførelse af projektet, kan det samlede tilskud til projektet kræves tilbagebetalt, jf. *stk. 1, nr. 3 og 4*.

Transport- og energiministeren kan i medfør af *stk. 2* bestemme, at konkrete afgørelser om bortfald og tilbagebetaling af tilskud træffes af bestyrelsen.

Stk. 3 indeholder regler om renter i forbindelse med tilbagebetaling af for meget udbetalt støtte.

Det foreslås, jf. *stk. 4*, at ministeren endvidere kan fastsætte bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af tilskud i de tilfælde, hvor tilskudsmodtageren har opnået indtjening på baggrund af de støttede projektsresultater. EUDP's formål er bl.a. at støtte demonstration med henblik på mulighed for efterfølgende kommercialisering. Det vil typisk være nødvendigt med yderligere produktudvikling og markedsmodning, inden der kan produceres og afsættes et kommercielt produkt i forlængelse heraf. Men det kan ikke udelukkes, at projektsresultater kan lede direkte over i en kommerciel fase med deraf følgende indtjening for tilskudsmodtageren. Såfremt en sådan situation indtræffer inden for et tidsrum, der særligt skal fastsættes, kan det forekomme det rimeligt, at tilskud kan kræves helt eller delvis tilbagebetalt.

Ifølge *stk. 5* overføres bortfaldne tilsagn og tilbageholdte tilskud til udbetalingsrammen og indgår således i det beløb, der er til rådighed for tilskud, jf. § 9.

Til § 14

Da bestyrelsen ikke er underlagt instruktionsbeføjelse jf. forslaget § 2 og bemærkningerne hertil, vurderes det som hensigtsmæssigt at afskære klageadgangen over bestyrelsens afgørelser, jf. dog stk. 2. Det foreslås derfor i *stk. 1*, at klageadgangen afskæres. Bestemmelsen omfatter både afgørelser af faglige spørgsmål truffet af bestyrelsen og afgørelser truffet af sekretariatet efter delegation fra bestyrelsen efter § 3, stk. 2.

I *stk. 2* foreslås det, at der er klageadgang til Energiklagenævnet over retlige spørgsmål i forbindelse med bestyrelsens og sekretariatets afgørelser. Baggrunden er den ekstra retssikkerhedsgaranti, der ligger i det forvaltningsretlige toinstansprincip.

Det følger af *stk. 3*, at klagefristen er 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Klagefristen regnes fra det tidspunkt, hvor meddelelsen er kommet frem. Klagen skal være kommet frem til Energiklagenævnet inden udløbet af klagefristen. Fristen udløber 4 uger senere på samme ugedag, som meddelelsen er nået frem. Når klagefristens sidste dag falder på en lørdag eller helligdag, bliver fristen forlænget til den påfølgende hverdag.

Stk. 4 indeholder en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om betaling af gebyr ved indbringelse af en klage for Energiklagenævnet. Herunder vil der bl.a. kunne fastsættes regler om gebyrets størrelse og beregning.

Ministeren kan ifølge *stk. 5* fastsætte regler om Energiklagenævnets sammensætning ved behandlingen af de her omhandlede klager.

I *stk. 6* foreslås det, at der skal være mulighed for, at formanden efter aftale med de øvrige nævnsmedlemmer selv kan træffe afgørelse i nogle sager eller typer af sager. Baggrunden for forslaget er, at klagerne over retlige spørgsmål, som i henhold til stk. 2 kan indbringes for Energiklagenævnet, ikke nødvendigvis kræver stillingtagen fra et samlet nævn.

Til § 15

Bestemmelsen skal medvirke til at sikre lovens overholdelse.

Ifølge *stk. 1, nr. 1*, vil der være mulighed for bødestraf, hvis en ansøger om tilskud forsætligt giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning i forbindelse med ansøgning om tilsagn eller om udbetaling af tilskud. Der vil også være mulighed for bødestraf, hvis en modtager af tilskud forsætligt anvender tilskuddet i strid med vilkår for tilskuddets anvendelse, jf. *stk. 1, nr. 2*.

Ministeren kan i henhold til lovforslaget bl.a. fastsætte regler for lovens gennemførelse og administration, jf. § 12. Det foreslås derfor i *stk. 2*, at ministeren kan fastsætte bestemmelser om bødestraf for overtrædelse af regler udstedt med hjemmel i loven eller af vilkår, der er fastsat i henhold til reglerne.

Ifølge stk. 3 kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til § 16

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af transport- og energiministeren. Lovens ikrafttræden kan afhænge af, hvornår Europa-Kommissionen meddeler sin godkendelse efter EU's statsstøtteregler. Denne godkendelse vil formentlig ikke være opnået på tidspunktet for lovforslagets vedtagelse i Folketinget. Det foreslås derfor, at ministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden. Ministeren kan endvidere fastsætte, at lovens bestemmelser træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Med etableringen af EUDP sættes der ikke længere projekter i gang efter loven om statstilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet (Energiforskningsprogrammet). Igangværende projekter skal imidlertid afsluttes efter denne lov. Derfor er det i *stk. 2* bestemt, at transport- og energiministeren kan ophæve loven. Det forventes at ske, når de sidste projekter efter denne lov er afsluttet.

Til § 17

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Projekter, der vedrører færøske eller grønlandske forhold og som opfylder krav og hensigter i lovforslaget, vil kunne opnå tilskud på samme vilkår som andre projekter.